

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06759/2017-ERU

V Ostravě dne 23. listopadu 2017

Č. j. 06759-13/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06759/2017-ERU zahájeném 18. září 2017 s obviněným z přestupku, společností **KABELKOM, spol. s r.o.**, se sídlem č. p. 135, 756 12 Lačnov, IČO: 607 94 631, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost KABELKOM, spol. s r.o., se sídlem č. p. 135, 756 12 Lačnov, IČO: 607 94 631 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. května 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chvalovice u nemovitosti č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „metropolitní optická síť Chvalovice“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31517.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31517.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 18. září 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 06759-3/2017-ERU ze dne 14. září 2017 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 10700/2016-ERU zahájené dne 18. října 2016 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 10700/2016-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 23. ledna 2017 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 10700-19/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 8. května 2016 v obci Chvalovice u nemovitosti č. p. ████████ v blízkosti plynárenského zařízení - středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále jen „plynárenského zařízení“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole uplatnil účastník řízení dne 1. února 2017 námitky, které byly dne 27. února 2017 vyřízeny nadřízenou osobou kontrolujících, a to tak, že byly shledány jako nedůvodné.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 14. září 2017 příkaz č. j. 06759-3/2017-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 18. září 2017. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.

Dne 24. září 2017 byl Úřadu do datové schránky a následně dne 27. září 2017 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb doručen přípis zástupce účastníka řízení, který byl v souladu s ust. § 37 odst. 1 správního řádu posouzen dle svého obsahu jako odpor proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v podaném odporu uvedl, že dne 8. června 2016 prováděl osobně výkopové práce v obci Chvalovice na stavbě „metropolitní optická síť Chvalovice“ (dále jen „stavba“), a to v postavení subdodavatele vykonávajícího práce na objednávku zhotovitele stavby, společnosti SITEL spol. s r.o. (dále jen „objednatel“). O skutečnosti, že výkop bude prováděn poblíž plynovodu, byl informován stavbyvedoucím objednatele, který mu současně po projití místa, kde měly

být provedeny výkopové práce, předal mapovou dokumentaci. Oba zkontrolovali také vytyčení trasy plynovodu a jednotlivých přípojek. Vytyčení bylo provedeno barevným nástřikem v terénu. Po poškození plynovodní přípojky účastník řízení spolupracoval se zaměstnanci správce plynárenského zařízení na odstraňování následku, na němž se podílel jak výkonem nutných prací, tak úhradou všech vzniklých nákladů. V napadeném příkazu je podle účastníka řízení chybně uvedeno, že vyznačení tras plynovodní sítě, k níž bezesporu patří i plynovodní přípojka, bylo v terénu vyznačeno barevným nástřikem. Dle účastníka řízení toto tvrzení není pravdivé, neboť přípojka vedoucí k domu č. p. ■■■ vyznačena nebyla, stejně jako nebyla vyznačena v mapové dokumentaci. Vedení bylo uloženo tolíko 50 cm pod povrchem. Výkop byl přitom hlouben do hloubky 70 cm. Pokud by tedy přípojka byla řádně vytyčena a správně uložena, k poškození by nemělo dojít. Účastník řízení také namítá, že skříňka hlavního uzávěru plynu se nenacházela v těsné blízkosti výkopu, nýbrž 8 m od místa, kde k poškození došlo, tedy mimo ochranné pásmo. Účastník řízení je přesvědčen, že postupoval tak, jak zákon vyžaduje, a udělal všechna opatření, aby k žádné škodě nedošlo. Účastník řízení nepopírá, že ke škodě nakonec došlo, avšak vlivem okolností, které nemohl předpokládat, ovlivnit ani jim jinak zabránit.

Dne 3. října 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, který byl účastníkovi řízení doručen dne 5. října 2017. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 11. října 2017 byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení o nahlédnutí do spisu a současně s ní byly Úřadu doručeny podklady k jeho majetkovým poměrům. Dne 20. října 2017 bylo účastníkovi řízení umožněno nahlédnutí do správního spisu vedeného ve věci.

Dne 22. října 2017 byl Úřadu doručen návrh účastníka řízení na provedení dalších důkazů, a to výsledkem svědka – stavbyvedoucího objednatele, pana ■■■, který byl přítomen na stavbě před zahájením prací a v jejich průběhu. Účastník řízení uvedl, že si je vědom, že ve správním spise je založen přípis objednatele, nicméně má za to, že výsledkem navrhovaného svědka bude situace lépe posuzovatelná. Dále účastník řízení navrhl zajistit od správce plynárenského zařízení vyjádření, jakým způsobem byla předána dokumentace k uložení plynárenského zařízení, proč byly předány mapy tohoto vedení bez zvýraznění jednotlivých přípojek a proč nebyla vytyčena trasa poškozené přípojky. Odkazuje se přitom na fotodokumentaci, která již je ve spise a dle níž je zjevné, že přípojka vyznačena skutečně nebyla. Účastník řízení dále namítá, že z ustálené judikatury plyne, že lze požadovat pouze takové opatření, které je možné jak teoreticky, tak ekonomicky. Účastník řízení dále uvádí, že absolutní odpovědnost je pro správní trestání právnických a podnikajících fyzických osob naprosto nevhodná, a liberační důvody jsou proto důležitým nástrojem, který má předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Správní orgán se tak musí liberačními důvody skutečně zabývat a ne jen konstatovat, že podmínky nebyly splněny. V závěru svého vyjádření účastník znovu zopakoval, že nesouhlasí s uloženou sankcí a s tím spojeným zaviněním.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou

úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Práce na stavbě prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě Objednávky č. [REDAKCE] datované „ 3. 2016“.

Dne 11. června 2014 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Dne 21. dubna 2016 byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] vytyčena poloha plynárenského zařízení a průběh jeho trasy barvou v terénu, přičemž v údajích o rozsahu vytyčovaného zařízení je uvedeno „dle projektu I. etapa“. Součástí zmíněného protokolu je také mapová situace, na níž je plynárenské zařízení vedoucí k domu č. p. [REDAKCE] v obci Chvalovice označeno červenou barvou. Vytyčení převzal pan [REDAKCE], dle informací účastníka řízení stavbyvedoucí objednatel.

Dne 8. května 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chvalovice u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (pásový bagr JBC 8032) při nabírání zeminy. Poškození plynárenského zařízení bylo dne 8. května 2016 zaznamenáno do Denního záznamu stavby. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 169 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE], [REDAKCE] ze dne 8. května 2016 a z Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 9. května 2016.

Při jednání v rámci kontroly dne 14. listopadu 2016 účastník řízení uvedl, že byl před zahájením zemních prací seznámen s vytyčením inženýrských sítí. V rámci stavby byla rovnoběžně s vytyčeným plynárenským zařízením (plynovodem) a ve vzdálenosti 1, 3 m od něj strojně hloubena rýha v šířce 30 cm a hloubce do 70 cm. Při nabírání zeminy došlo k poškození plynárenského zařízení, které dle vyjádření účastníka řízení nebylo vytyčeno a bylo pouze v hloubce 50 cm. Také dle vyjádření objednatel stavby nebylo poškozené plynárenské zařízení vytyčeno. V mapových zákresech, jež kontrolnímu orgánu předložil objednatel stavby a jež měl dle jeho vyjádření k dispozici i účastník řízení, však plynárenské zařízení vedoucí k domu č. p. [REDAKCE] vyznačeno je (správní orgán k tomu podotýká, že se jedná pouze o informaci o existenci této přípojky, nikoli informaci o tom, že byla vytyčena). V mapových podkladech získaných v rámci kontroly od provozovatele distribuční soustavy pak v jednom případě poškozené plynárenské zařízení zvýrazněno je (tj., že bylo vytyčeno), zatímco na dalších třech mapových podkladech zvýrazněno není (tj., že nebylo vytyčeno). Z fotodokumentace, kterou kontrolnímu orgánu poskytl účastník řízení, je zřejmé, že plynárenské zařízení vedoucí k domu č. p. [REDAKCE] nebylo

vytyčeno a že zemní práce byly prováděny přímo před skříňkou obsahující hlavní uzávěr plynu.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, a (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích

a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přešupek spáchán.

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přešupy postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přešupy se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupy a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přešupy lze za přešupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přešupku.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přešupy), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 výše citovaných zákonů. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přešupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přešupy. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přešupy, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Tato osoba přitom nese odpovědnost za spáchání přestupku.

Správní orgán v příkazním řízení zjistil, že ke stavbě bylo vydáno vyjádření správce plynárenského zařízení a objednatel stavby nechal vytyčit plynárenské zařízení v dotčené oblasti. Z vyjádření účastníka řízení i objednatele však vyplynulo, že poškozené plynárenské zařízení vytyčeno nebylo. Správní orgán má z mapového podkladu, který správnímu orgánu předložil objednatel stavby a který měl k dispozici také účastník řízení, za jasně prokázané, že z vytyčeného plynovodu vede k domu č. p. ■■■■■ plynovodní přípojka. Nadto správní orgán poznamenává, že ve fotodokumentaci předložené účastníkem řízení je zřetelně viditelná plechová skříňka s hlavním uzávěrem plynu. Účastník řízení vykonávající zemní práce v zastavěném území a v blízkosti rodinného domu tak i s ohledem na tuto skutečnost měl existenci plynovodní přípojky předpokládat a postupovat při své činnosti tak, aby nedošlo k poškození žádného energetického zařízení. Nelze tak přihlídnout k tvrzení účastníka řízení, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby poškození plynárenského zařízení zabránil, a že prováděl zemní práce strojně, neboť se domníval, že se nachází mimo ochranné pásmo vytyčeného plynárenského zařízení. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

K návrhům na provedení důkazu výsledkem svědka – stavbyvedoucího objednatele, a důkazu listinami od správce plynárenského zařízení správní orgán uvádí, že k provedení

uvedených důkazů nepřistoupil. Podle ust. § 52 správního řádu není správní orgán návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Pokud tedy Úřad dospěje k závěru, že je již skutkový stav dostatečně zjištěn, není povinen důkazy navrhované účastníkem řízení provést. Nezáleží přitom na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníka řízení na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán není povinen všechny důkazy navržené účastníky řízení provést, nejde-li o důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Správní orgán je však v souladu s judikaturou povinen v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč účastníkem řízení navržený důkaz neprovedl. Jak podotkl i účastník řízení, součástí kontrolního, a tedy i správního spisu, je vyjádření objednatel, které obsahuje podle názoru správního orgánu dostatečné informace, jež správní orgán potřeboval pro zjištění skutkového stavu věci. Úřad provedl důkaz touto listinou a má za to, že navrhovaný důkazní prostředek svědeckou výpovědí by byl v tomto případě nadbytečný. Správní orgán navíc považuje skutečnosti vypovídající o spáchání přestupku za dostatečně prověřené a je toho názoru, že by důkaz svědeckou výpovědí stavbyvedoucího objednatel neměl vliv na zjištěný skutkový stav. Stejně tak správní orgán neopatřoval žádné další podklady od správce plynárenského zařízení, neboť tyto skutečnosti by nic nezměnily na správněprávní odpovědnosti účastníka řízení za spáchaný přestupek.

Správní orgán dále poznamenává, že námitka, že plynovodní přípojka, jež byla poškozena, nebyla dle účastníka řízení uložena v souladu s normami ČSN, není relevantní, byť může být pravdivá, neboť skutečnost, že by nebyla uložena v souladu s normami, by neopravňovala účastníka řízení k počínání si v ochranném pásmu s menší mírou opatrnosti. Správní orgán nicméně k účastníkem řízení tvrzenému špatnému uložení plynárenského zařízení přihlédl při stanovení výše pokuty.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení menšího energetického významu (středotlakou plynovodní přípojku). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku 169 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům. Správní orgán má tak za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše popsanými následky. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyvaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Před započítáním zemních prací byl požádán správce plynárenského zařízení v souladu s jím vydaným stanoviskem o vytyčení existence plynárenského zařízení v zájmové oblasti. Účastník řízení toto vytyčení respektoval a při své práci z něj vycházel. Správní orgán se ztotožnil s tvrzením účastníka řízení podloženým také jím opatřenou fotodokumentací, že plynárenské zařízení vedoucí k domu č. p. ■■■ v obci Chvalovice nebylo správcem plynárenského zařízení vytyčeno. Totéž vyplývá i z většiny mapových podkladů, které správnímu orgánu v rámci kontroly zaslal správce plynárenského zařízení. Důvodem narušení plynárenského zařízení tedy mohlo být nesprávné vytyčení, nicméně správní orgán je v případě projednávané věci toho názoru, že účastník řízení mohl o existenci dotčené plynárenské přípojky vědět, resp. měl její existenci předpokládat, jelikož toto zařízení bylo vyznačeno na mapových podkladech, které měl objednatel i účastník řízení k dispozici. Účastník řízení navíc práce prováděl v zastavěném území, kde je větší pravděpodobnost existence inženýrských sítí, a nadto v blízkosti skříňky s hlavním uzávěrem plynu, která je jasně patrná na fotodokumentaci předložené účastníkem řízení. Správní orgán přitom nesouhlasí s námitkou účastníka řízení, že se tato skříňka nenacházela v těsné blízkosti výkopu, nýbrž 8 m od místa, kde k poškození došlo, neboť z předložené fotodokumentace má správní orgán za to, že skříňka s hlavním uzávěrem plynu se nachází v menší vzdálenosti než v účastníkem řízení uváděné vzdálenosti 8 metrů, byť samozřejmě jen z této fotodokumentace není schopen přesně určit, o jakou konkrétní vzdálenost se jedná.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Správní orgán nepřihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu strojně jakožto k přitěžující okolnosti, neboť zohlednil subjektivní nevědomost účastníka řízení o existenci ochranného pásma, která jej však v tomto případě, jak již správní orgán výše uvedl, nezbavuje odpovědnosti za spáchaný přestupek. Účastník řízení

se tak díky této nevědomosti domníval, že neprovádí zemní práce v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení, které mimo jiné stanovuje, že veškeré výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení musí být prováděny ručně bez použití mechanizace (byť faktické jednání účastníka řízení bylo v rozporu s tímto stanoviskem). Tomu odpovídá i jeho tvrzení, že pokud by poškozené plynárenské zařízení bylo vytyčeno, prováděl by hloubení výkopu v jeho blízkosti ručně, jako tomu bylo na jiných místech stavby.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům a k úniku 169 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako mírně přitěžující okolnost. Délku trvání úniku plynu přitom nemohl účastník řízení ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení uloženo v hloubce, kterou vyžadují příslušné technické normy.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení, kterým je společnost provádějící mimo jiné činnosti také stavební práce, o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z Výkazu zisku a ztráty zpracovaného k 31. prosinci 2016, jenž předložil účastník řízení správnímu orgánu, bylo zjištěno, že jeho výsledek hospodaření za dané účetní období činil ████████ Kč, dle Výkazu zisku a ztráty zpracovaného k 31. srpnu 2017 pak výsledek hospodaření za toto účetní období činil ████████ Kč, přičemž tržby z prodeje výrobků a služeb činily v tomto období ████████ Kč. S ohledem na tyto údaje a na skutečnost, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení

právních povinností v ostatních případech nevyplátí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Jedná se o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní orgán pokutu uloženou tímto rozhodnutím mírně snížil oproti pokutě uložené v příkazu, který byl zrušen, když již nepovažoval způsob provádění zemních prací strojně za přitěžující okolnost a když jakožto polehčující okolnost vyhodnotil, že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení uloženo v hloubce, kterou vyžadují příslušné technické normy.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava